

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 12 (341)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
22 червня 2013 року

ВІДМІННИКИ НАВЧАННЯ

ВІСТІ

ЮЛІЯ БОЙЧУК: «ЛЮБОВ ДО МЕДИЦИНИ Я УСПАДКУВАЛА ВІД БАТЬКІВ»

Незабаром у студентки 6 курсу медичного факультету Юлії Бойчук – випускний. Позаду залишаються цікаві та незабутні роки навчання: лекції, семінари, практичні заняття... Попереду – урочисте вручення дипломів і початок нового, вже цілком дорослого життя, але спогляди про альма-матер, викладачів, друзів-однокурсників залишаться в пам'яті назавжди, каже Юля.

Вона з сім'ї лікарів. Мама дівчини Алла Володимирівна – знаний акушер-гінеколог, професор, батько Богдан Романович теж відомий науковець, обоє свого часу закінчили ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Юля ж продовжила сімейну традицію.

– Задовго до закінчення школи я вирішила, що обов'язково стану лікарем. Документи подала в той самий ВНЗ, де вчилися мої батьки. Лише тоді це був інститут, а тепер – університет, де забезпечено високий рівень підготовки майбутніх фахівців. Коли вступала, вже знала, яку спеціальність оберу в майбутньому. Мріяла стати акушером-гінекологом, як мама.

– Кажуть, що кращими лікарями стають ті, хто з дитинства чує розповіді про медицину від батьків. Що в професії лікаря ви ставите на перше місце?

– Професіоналізм. Знання своєї справи, помножені на увагу до пацієнтів. З вдячністю згадую викладачів, які щедро ділилися з нами знаннями та досвідом.

– Навчаючись, ви також брали активну участь у студентській науковій діяльності.

– На 2 курсі я почала писати наукову роботу на тему «Принципи консервативного та оперативного лікування позаматкових вагітностей», з якою вперше виступила на студентській науковій конференції. Зацікавила мене й проблема підготовки до материнства (прегравідарна підготовка) жінок, які мали позаматкову

вагітність. Це дуже важливо й актуально. Адже кожна жінка хоче стати матір'ю, виносити та народити здорову дитину.

Навчання в університеті чергувалося з виробничою практикою. Після 4 курсу, приміром, нас, групу студентів-медиків ТДМУ, запросили до Польщі. Практику проходили в міському шпиталі Вроцлава. Мали можливість детально познайомитися, зокрема, з роботою лікарів у відділі

успішно склали іспити, отримували стипендію... Після закінчення університету плануєте...

– ...вступити до інтернатури. Потім – магістратура. Хочу продовжувати наукову діяльність. Працюватиму над магістерською роботою, в перспективі, можливо, вона переросте в кандидатську.

– Хоча у вас більшість часу займає навчання, але мають бути і захоплення...

– Захоплення є, до того ж дуже різні. Взимку це лижі, сноуборд. Коли мчиш з гори і вітер в обличчя – емоції просто переповнюють. Відчуття таке, ніби летиш, насолоджуєшся свіжим повітрям і прекрасною природою наших Карпат. Влітку ці гори не менш чудові, хоча цілковито інші, ніж взимку. Люблю піші походи та відпочинки біля вогнища, серед мальовничої природи. А ще – кататися на велосипеді, грати в теніс.

Торік їздила до Криму, де студенти-старшокурсники ТДМУ щоліта проходять виробничу практику в дитячому відпочинковому таборі «Ласпі». Супроводжували дітей під час походів, піднімаючись з ними в гори, щоб помилуватися чудовою панорамою Кримського узбережжя, або вирушали на прогулянку берегом моря. Діти були під постійним наглядом, тож майже ніхто не хворів, а в разі потреби кваліфікована медична допомога була гарантована.

Не раз брала участь у міжнародних літніх студентських школах, що традиційно відбуваються в університетському навчально-оздоровчому комплексі «Червона калина» і куди приїжджають кращі студенти з різних країн і міст. Незабутні враження!

Тепер здається, що шість років навчання промайнули дуже швидко, але в пам'яті вони залишаться назавжди.

Оксана БУСЬКА

кардіохірургії, де роблять складні операції на серці. В одного пацієнта на операційному столі серце раптом перестало скорочуватися і на наших очах хірурги запустили його знову, використавши кардіостимулятор.

– Навчаючись на державній формі навчання, ви були зразковою студенткою:

ОФІЦІЙНО

Ректору ТДМУ ім. І. Горбачевського, члену-кореспонденту НАМН України, професору Л.Я. Ковальчуку

Шановний Леоніде Якимовичу!

Протягом 2012 року фахівці управління стратегічного розвитку м. Тернополя за співпраці з координаторами проєкту ініціативи «Громада та місто» розробили та сесія Тернопільської міської ради затвердила «Стратегію розвитку міста Тернополя на період 2013-2025 років». На основі пропозицій Ваших науковців, направлених на «круглих столах» і в

спільних дискусіях, одним з 4-х стратегічних пріоритетів розвитку міста визначено, як «Територія розвитку науки та інноваційних технологій».

Задля громади міста є важливим, для більш якісної конкретизації вищезазначеного пріоритету, обговорення у форматі диспуту, за участю представників управління стратегічного розвитку міста та міжуніверситетської науково-дослідної лабораторії розвитку міста, найбільш перспективних науково-дослідних напрямків і проєктів інноваційних розробок, які напрацьовували наукові школи Вашого університету.

Звертаємося до Вас за сприянням про-

вести цей захід на території Вашого навчального закладу в період з 17 до 27 червня 2013 року.

У межах диспуту пропонуємо обговорити «Стратегію розвитку міста на період 2013-2025 років», запропонувати різноманітні можливості спільної праці для впровадження Ваших здобутків у майбутній розвиток міста та створити разом з міжуніверситетською науково-дослідною лабораторією розвитку міста групу експертів для опрацювання Ваших пропозицій щодо імплементації в Стратегічний план розвитку міста.

**З повагою
міський голова С.В.Надал**

ОТРИМАЛИ СЕРТИФІКАТИ З БІОЕТИКИ

14 червня в Архикафедральному соборі Тернополя 27 працівників сфери медицини та священників-капеланів отримали сертифікати учасників програми «На службі охорони життя» від школи біоетики Українського католицького університету Української греко-католицької церкви. Вручення сертифікатів відбулося після Святої Літургії для медичних працівників з нагоди професійного свята. Літургію очолив протосинкел Тернопільсько-Зборівської архієпархії о. Андрій Романків спільно з о. Ігорем Бойком, керівником школи біоетики УКУ, та о. Андрієм Логиним, головою Патріаршої комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я.

Програма «На службі охорони життя» – результат співпраці ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського, школи біоетики УКУ та комісії УГКЦ у справах душпастирства охорони здоров'я. Лекторами були викладачі з Італії, Німеччини, Канади, а також з України. Під час навчання учасники прослухали курси: «Сучасні питання християнської віри та моралі», «Психологія здоров'я і хвороби», «Основи біоетики», «Здоров'я і хвороба у біблійній традиції», «Біоетика і початок людського життя», «Біоетика і кінець людського життя», «Біоетичні комітети Європейського Союзу», «Основні біоетичні документи Церкви», «Клонування і молекулярна біологія: біоетичні аспекти», «Паліативна та хоспісна опіка – альтернатива евтаназії», «Екологічна етика».

Отець Ігор Бойко розповів про приклад священників і мирян, які у 40-х роках минулого століття за правду віддавали найцінніше – життя, і закликав не боятися, бути вірними та свідчити істину. На жаль, в світі, який так швидко розвивається, є небезпека втратити повагу до гідності людини як творіння Божого, а не просто набору органів і тканин.

**Олена БІДОВАНЕЦЬ,
асистент кафедри медичної
біоетики та деонтології**

ВІДКРИЛИ СУЧАСНУ АМБУЛАТОРІЮ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

На вулиці Петриківській, 25-А у Тернополі відкрили амбулаторію сімейної медицини. Нині тут працюють шестеро лікарів загальної практики-сімейної медицини і невідволікоз оголосять графік прийому вузькоспеціалізованих фахівців, зокрема отоларинголога, невропатолога, окуліста та хірурга. Окрім того, в амбулаторії робитимуть аналізи та обстеження.

«Тернополяни, які живуть неподалік амбулаторії і раніше відвідували поліклініку №3, мають можливість отримувати весь спектр медичних послуг поблизу дому. Закуплено і встановлено нове обладнання, а також в наявності є сумки сімейного лікаря, тому медики можуть надавати повноцінну допомогу під час виклику додому. Наразі це єдина амбулаторія в області, яка відповідає всім вимогам Міністерства охорони здоров'я України», – зазначив міський голова Сергій Надал.

ЗДЕШЕВИТИ ЛІКИ ГІПЕРТОНІКАМ ДОЗВОЛЯЄ ЗАПРОВАДЖЕНИЙ ТОРІК ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ

МЕДЗАКЛАД У СЕЛІ – ЛЮДЯМ ЗРУЧНО

Мешканцям села Увисла Гусятинського району не доводиться їздити далеко, щоб отримати якісну медичну допомогу. В своєму населеному пункті вони мають добре обладнану амбулаторію загальної практики-сімейної медицини, на базі якої згідно з угодою про співпрацю між Увислівською сільською радою та Тернопільським медичним університетом діє навчально-практичний центр первинної медико-санітарної допомоги. Тут є власна лабораторія, стоматологічний, оглядовий та інші кабінети, можливість зробити кардіограму та через Інтернет надіслати її обласним фахівцям, щоб отримати конкретні консультації. Працює сімейний

лікар, фаховий медперсонал. Додатково на огляди запрошують вузькопрофільних спеціалістів з університетської лікарні Тернополя.

Вірцевим назвав цей медичний заклад головний позаштатний спеціаліст Міністерства охорони здоров'я України зі спеціальності «Терапія», член-кореспондент НАМН України, професор Василь Нетяженко, який днями побував в Увислі та поспілкувався з медиками.

– У центрі первинної медико-санітарної допомоги та оновленій амбулаторії села Увисла створені прекрасні умови для обстеження пацієнтів і таку ініціативу керівництва медичного ВНЗ слід пропагувати та підтримувати. Для лікарів-інтернів і старшокурсників ТДМУ це прекрасна практика і можливість безпосереднього спілкування з пацієн-

тами, селянам – якісна медична допомога, – зазначив Василь Нетяженко.

Під час зустрічі з медиками в Увислі йшлося, зокрема, про реалізацію проекту регулювання цін на лікарські засоби для гіпертоніків. Цей дуже важливий для області та для України загалом проект реалізують з червня 2012 року і він передбачає часткове відшкодування вартості ліків для людей з артеріальною гіпертензією. Нині держава регулює ціни на 249 препаратів, визначених наказом МОЗ України, які найчастіше призначають хворим на артеріальну гіпертензію, і цей перелік, за словами В. Нетяженка, профільне Міністерство планує поповнити новими комбінованими препаратами.

Та чи всі знають, що можуть лікуватися зі знижкою? І як захопити людей з підвищеним тиском лікуватися, скориставшись можливістю купувати ліки за доступними цінами? А насамперед – дбати про своє здоров'я й не нехтувати профілактикою?

– 230 хворих на гіпертонію перебуває на обліку в медичному закладі Увисли, де загалом проживає 900 мешканців, – розповіла в.о. лікаря загальної практики-сімейної медицини Марія Кормило. – Тож механізм компенсації цікавить багатьох. Тривожить, що гіпертонія молодшає. Якщо раніше вважали, що це хвороба людей старшого віку, то нині підвищений артеріальний тиск, на жаль, зустрічається і в молоді 18-20 років. Моєму наймолодшому пацієнту лише вісімнадцять.

До речі, за офіційними даними, в Україні у сільській місцевості від гіпертонії лікується всього 8 відсотків пацієнтів. Чи не тому, що лікування для більшості було надто дорогим, а, отже, недоступним?

Професор Василь Нетяженко в інтерв'ю журналістам зазначив, що проект з регулювання цін на лікарські засоби для осіб з гіпертонічною хворобою дає можливість пацієнтам отримувати потрібні препарати за зниженими цінами. Та впроваджують цей проект у регіонах по-різному. Найкраще – в Сумах, Херсоні, Полтаві й Харкові. В інших областях, на жаль, менш активно. Чому?

– Можливо, це недопрацювання медичного персоналу, недостатня поінформованість пацієнтів, відсутність чіткої координації в роботі практикуючих лікарів і працівників фармацевтичної мережі, – вважає Василь Нетяженко. – Тернопільщина за кількістю пільгових рецептів –

лише в другій десятці областей. На Херсонщині відшкодовано 65-70 відсотків витрат на лікарські засоби, на Тернопіллі – 22-24, за останні чотири місяці збільшення лише на 4 відсотки.

ЗАХОТИТИ ГІПЕРТОНІКІВ ЛІКУВАТИСЯ

знають про це, починають лікуватися 45 відсотків хворих, а вживають ліки постійно впродовж року – 15 відсотків, – сказав В. Нетяженко. – Більшість, на жаль, артеріальний тиск не міряє, тим часом понад 50 відсотків усіх випадків смерті від серцево-судинних захворювань в Україні припадає на гіпертонічну хворобу, а точніше, на її ускладнення – і насамперед йдеться про інфаркт та інсульт. В Україні фіксують 100 тисяч випадків інсульту щороку і 50 тисяч випадків інфаркта міокарда. Статистика на Тернопіллі теж не тішить. Щороку в області діагностують 2,5-3 тисячі інсультів, 1,5 тисячі інфарктів.

Удар, серцева катастрофа... Так ще іноді їх називають. І справді, раптової та підступний напад хвороби на мозкові судини, серце дуже нагадує несподіваний, влучно спрямований жорстокий удар. На жаль, почасти він закінчується

смертю. Щоб не сталося непоправного, треба вчасно виявляти та лікувати «хворобу-провокатора». Але нинішнього року використано всього 20 відсотків коштів, виділених для відшкодування вартості ліків гіпертонікам. Василь Нетяженко закликав лікарів активізувати роз'яснювальну роботу. Дуже доброю, зазначив він, є практика залучення студентів старших курсів медуніверситетів до інформування краян про запроваджений проект.

– Як показує проведене анкетування, інформація в центральних ЗМІ не завжди викликає довіру в людей, на відміну від інформації, отриманої від медика. Неприхильними до лікування є лише 20 відсотків пацієнтів, які не сприймають рекомендацій лікарів.

249 аптек, причому 60 з них – у сільській місцевості, беруть участь на Тернопіллі у проекті із

запровадження держрегулювання цін на ліки від гіпертонії. Крайням, які мають гіпертонічні хвороби, треба звернутися до терапевта, педіатра, кардіолога чи сімейного лікаря та отримати рецепт. У ньому вказуватиметься не торгівельна, а лише міжнародна назва медичного препарату. Таким чином право вибору залишається за пацієнтами. В аптеці хворим на гіпертонію фармацевти пропонують весь перелік аналогів вітчизняного та закордонного виробництва. Аптека обирає вартість препаратів за спеціальною формулою. Людина ж самостійно визначає, скільки готова заплатити за своє лікування. До того ж вона сплачує не всю вартість, а лише різницю між роздрібною та референтною цінами. Відтак, залежно від вибору пацієнта, препарат бюджетним коштом здешевлюють на 10-80 відсотків.

(Продовження на стор. 3)

Василь НЕТЯЖЕНКО, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України зі спеціальності «Терапія», член-кореспондент НАМН України, професор

Леонід КОВАЛЬЧУК, ректор ТДМУ, член-кореспондент НАМН України, професор

Сергій ТАРАШЕВСЬКИЙ, перший заступник голови облради

Руслан МОСТОВИЙ, директор департаменту охорони здоров'я ОДА

Редактор **Г. ШИБАЛИНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК, О. БУСЬКА, П. БАЛЮХ**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції: 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail: hazeta.univer@gmail.com

Засновники: Тернопільський держмедуніверситет ім. І.Я. Горбачевського, головне управління охорони здоров'я облдержадміністрації

Видавець: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність викладених фактів відповідає автор. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво ТР № 300 від 19.12.2000 видане управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації

Газета виходить двічі на місяць українською мовою. Обсяг – 2 друк. арк. Наклад – 2000 прим. Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано, віддруковано у Тернопільському держмедуніверситеті ім. І.Я. Горбачевського. 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1.

ЗДЕШЕВИТИ ЛІКИ ГІПЕРТОНІКАМ ДОЗВОЛЯЄ ЗАПРОВАДЖЕНИЙ ТОРІК ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ

(Закінчення. Поч. на стор. 2)

Реалізація цього проекту триватиме. Зараз, за словами Василя Нетяженка, розробляють концепцію схожого проекту, що стосуватиметься ліків для хворих на цукровий діабет не лише першого, а й другого типу.

Ректор ТДМУ ім.І.Я. Горбачевського, член-кореспондент НАМН України, професор Леонід Ковальчук, мовлячи про суть медичної реформи, наголосив, що, без сумніву, необхідність перетворень у сфері охорони здоров'я назріла, але питання про закриття будь-яких медичних закладів не стоїть, йдеться про їх реперофілювання.

— Ми категорично проти закриття дільничних лікарень, адже нині вони виконують також і соціальну функцію. У кожному селі на 500-600 мешканців є 15-20 самотніх і хворих людей. Один соціальний працівник не може обслужити їх, а в дільничних лікарнях вони отримували повноцінну допомогу, тож навіщо їх закривати? Хай це будуть центри реабілітації та догляду за людьми похилого віку. Життєво важливим

є відкриття нових лікарських амбулаторій, нових медичних пунктів у кожному селі, а стаціонари треба зробити потужнішими, зосередивши в них сучасну апаратуру й найкваліфікованіші кадри, щоб надавати високотехнологічну медичну допомогу, — зазначив Леонід Ковальчук. Водночас ректор ТДМУ наголосив, що реформа необхідна, бо охорона здоров'я має бути ефективною та доступною, й закликав об'єднати зусилля медиків, пацієнтів і громади. Бо справа ця не одного дня і пов'язана вона з багатьма чинниками, зокрема, з будівництвом доріг, нових медичних закладів первинної ланки, удосконаленням швидкої медичної допомоги й купівлею нових «швидких».

Директор департаменту охорони здоров'я ОДА Руслан Мостовий основною метою медичної реформи назвав покращення доступності та якості медичної допомоги. Для цього потрібна структурна перебудова галузі, якісно краще матеріаль-

но-технічне забезпечення, а відтак і перерозподіл коштів та інших ресурсів. За словами Р. Мостового, в області створено проект реформування галузі, що відбуватиметься в кілька етапів. Перший — створення первинного рівня медичної допомоги — буде завершено до кінця року. На другому етапі планується реорганізація швидкої медичної допомоги, вдосконалення закладів третинного рівня. Як відомо, в краї створено першу в Україні університетську лікарню з

потужною базою та найкращими кадрами. Щодо проекту з відшкодування коштів за ліки від артеріальної гіпертензії, то Руслан Мостовий, який нещодавно очолив департамент охорони здоров'я ОДА, зазначив, що темпи його впровадження на Тернопільщині нікого не влаштує. Області виділили 4,3 мільйона гривень, на перший квартал — понад мільйон гривень, але реалізували препаратів лише на 280 тисяч. Хоча і це крок вперед, та потенційні можливості більші.

Перший заступник голови обласної ради Сергій Тарашевський наголосив на проблемах реформування медичної галузі через неприйняття обласного бюджету.

— Депутати мають, нарешті, зібратися та ухвалити обласний бюджет, бо йдеться про фінансування проектів у сфері медицини й інші важливі питання, — зазначив Сергій Тарашевський. — Тернопільщина гіперактивна щодо участі у виборах, у тому числі і до органів місцевого самоврядування, та громадськість повинна також запитати в обраних депутатів про зроблене, передовсім, чому не прийнятий бюджет, не підтримуються обласні ініціативи, чому повною мірою не фінансуються програми у сфері медицини, а політичні амбіції стали важливішими за здоров'я громадян.

Того ж дня в ТДМУ відбулася конференція з участю головного терапевта України Василя Нетяженка, викладачів і студентів університету.

**Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

..... З РОСИ Й ВОДИ! .....

СВОЇ ЗНАННЯ, ДОСВІД ПРОФЕСОР ЩЕДРО ПЕРЕДАЄ СТУДЕНТАМ, ЛІКАРЯМ-КУРСАНТАМ, КОЛЕГАМ

3 липня виповнюється 75 років професору кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини ТДМУ Володимирові Івановичу ДРИЖАКУ.

Вельмишановний Володимире Івановичу!

Сердечно вітаємо Вас з 75-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 11 років практичної

лікарської роботи, успішно пройшли майже 38-літній трудовий шлях від асистента до професора, завідувача кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, яку Ви впродовж 13 років очолювали, а останні 7 років продовжуєте передавати свій досвід молодому поколінню викладачів на посаді професора кафедри.

Колектив університету глибоко поважає та щиро шанує Вас

як відомого в Україні науковця, висококваліфікованого клініциста-онколога, досвідченого педагога і вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Усім пам'ятна Ваша громадська діяльність як активного учасника і організатора художньої самодіяльності, популярного лектора Товариства «Знання», учас-

ника інститутських просвітницьких бригад, які виступали в трудових колективах області.

Ваша праця відзначена медаллю «За трудову доблесть» і почесним знаком «Відмінник охорони здоров'я».

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслужують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів,

молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Володимире Івановичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя і затишки, активного й щасливого довголіття.

**Ректорат ТДМУ
імені І.Я. Горбачевського**

Докторів медичних наук, професору Володимирові Івановичу Дрижаку 3-го липня виповнюється 75 років. Народився він у с. Давидівка, що на Полтавщині, в сім'ї службовців. 1964 року закінчив Тернопільський медінститут. З 1964 до 1975 р. — ординатор хірургічного відділення, завідувач відділення Рівненського обласного онкологічного диспансеру. Цей період характеризується швидким професійним зростанням Володимира Івановича, його становленням як спеціаліста-онкохірурга. 1974 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Результати лікування раку шкіри з урахуванням міжнародної класифікації за системою TNM та питання його цитологічної діагностики».

У серпні 1975 р. Володимир Іванович переїхав до Тернополя на посаду асистента курсу онкології Тернопільського медінституту. Проявив себе здібним

педагогом, приділяв велику увагу навчально-методичній та лікувальній роботі, здійснював активну суспільно-корисну діяльність. 11 років він був відповідальним за стан художньої самодіяльності студентів і викладачів медінституту, яка на той період досягла високого рівня майстерності.

Заслуги В.І. Дрижака були відзначені медаллю «За трудову доблесть» (1986 р.), почесним знаком «Відмінник охорони здоров'я» (1985 р.).

1989 р. йому присвоєно вчене звання доцента. 1992 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Вміст статевих гормонів у крові хворих на рак молочної залози та їх прогностичне значення», цього ж року йому було присвоєно вчене звання «професор».

З 1993 р. до 2006 року — завідувач кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Терно-

пільської державної медичної академії ім. І.Я. Горбачевського.

Основними напрямками наукової роботи професора В.І.

Дрижака є вивчення гормональної залежності та впровадження методів індивідуального гормонального лікування пухлин молочної залози, розкриття механізмів ендотоксикозу і розробка та впровадження методів його корекції в клінічну онкологію, вивчення віддалених результатів лікування хворих на злоякісні пухлини різних локалізацій.

За результатами досліджень опублікував 177 наукових робіт. Він є автором та співавтором шести монографій, чотирьох підручників і навчальних посібників, п'яти патентів на винахід і півтора десятка рацпропозицій. Під його науковим керівництвом захищено чотири кандидатські дисертації. Він є членом редколегії кількох наукових медичних журналів.

За свій майже 50-річний

лікарський стаж професор В.І. Дрижак виконав понад 5000 операцій, за що йому щиро вдячні сотні оперованих і консультованих хворих в Тернопільській та Рівненській областях.

І нині свої знання, великий педагогічний та лікарський досвід професор Володимир Іванович Дрижак щедро передає студентам, лікарям-курсантам, колегам. Він частий гість на телебаченні, регулярно виступає на сторінках газет і журналів.

Колектив кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, лікарі обласного клінічного онкологічного диспансеру, працівники і студенти ТДМУ імені І.Я. Горбачевського, вся медична громадськість області щиро вітають Володимира Івановича з ювілеєм, бажають доброго здоров'я, творчої наснаги, щасливого довголіття.

ФОРУМ ЗАВІДУВАЧІВ КАФЕДР ФІЗІОЛОГІЇ ВИШІВ УКРАЇНИ

У нашому університеті відбулася нарада завідувачів кафедр фізіології вищих навчальних закладів МОЗ України, яку провів член-кореспондент НАМН України, завідувач кафедри фізіології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, професор В. Г. Шевчук. Учасники наради розглянули питання, присвячені проекту програми з фізіології, презентації нового підручника з фізіології за редакцією професора В.Г. Шевчука, навчально-методичній роботі на кафедрах, а також сучасному стану розвитку фізіологічної науки та підготовці до чергового з'їзду Українського товариства фізіологічного товариства імені П.Г. Костюка.

Дуже цікавим був виступ члена-кореспондента НАМН України, завідувача кафедри фізіології Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, професора М.Р. Гжегоцького, який зорганізував проведення форуму.

Проект нової програми з фізіології присутнім представив завідувач опорної кафедри, професор В.Г. Шевчук. У процесі висвітлення цього питання було вказано, що основною зміною в програмі є перехід викладання фізіології на двомодульну систему. А новий підручник написаний відповідно до пропонованої програми.

Під час обговорення виступили професори Т.П. Тананакіна, О.В.Власенко. Професор С.Н. Вадзюк зазначив, що погоджується з переходом викладання фізіології на 2 модулі. «Це аж ніяк не вимагає особливих змін у навчально-методичній роботі кафедр. З ініціативами та під керівництвом ректора ТДМУ, члена-кореспондента НАМН України, професора Л.Я Ковальчука відбу-

ливість легко перейти на двомодульну викладання фізіології», — підкреслив Степан Нестерович.

Декан Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова, професор О.В. Власенко сказав: «Як і на більшості кафедр України, ми

Віктор ШЕВЧУК, член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри фізіології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, професор

запровадили та підтримуємо поділ предмету на два модулі. Наш ректор і завідувач кафедри, академік НАМН України, професор В.М. Мороз запропонував нововведення — екзамен з нормальної фізіології наприкінці 4-го семестру. Це часткове повернення до екзаменаційних сесій, на які виносять найбільш значимі дисципліни. На нашу думку, він допоможе студентам досягнути фізіологію загалом, проявити вміння формулювати та висловлювати власні думки, дасть можливість поспілкуватися з професором на завершальному етапі вивчення дисципліни. Поки що ця практика

унікальна інтерактивна програма взаємодії на рівнях: мембрана-клітина-орган-система-організм-патологічні чинники-лікарські засоби. Найближчим часом програму «СКІФ» запропонують для використання в університетах України та інших країн.

Професор О.В. Власенко висловив підтримку змінам до програми з нормальної фізіології, які запропонував професор В.Г. Шевчук. За його редакцією вийшов новий підручник з фізіології, в колективі авторів якого є вінницькі науковці — професори В.М. Мороз та М.В. Йолтухівський.

Щодо пропозицій, то, на думку професора О.В. Власенка, новий термінологічний апарат з фізіології можна буде узгодити консенсусом провідних фізіологів в рамках чергового з'їзду, який відбудеться у Львові наступного року.

Завідувач кафедри фізіології Луганського державного медичного університету, професор Тетяна Павлівна Тананакіна в своєму виступі, який викликав велику зацікавленість, зазначила:

— Усі знають, що нормальна фізіологія — це базова медична наука. Саме вивчаючи закономірності функціонування деяких органів та систем, студент починає відрізняти наслідок від причини, тобто опановує нове для себе медичне мислення. Поступо-

дентів, дозволяє краще розуміти зміни, що відбуваються на сучасному етапі розвитку суспільства та науки. На нараді була сформована однотайна думка про те, що студентів треба заохочувати до вивчення фізіології, вони мають вміти наводити приклади

Степан ВАДЗЮК, професор ТДМУ

з клінічної практики та розв'язувати ситуаційні задачі. Для перевірки отриманих знань недостатньо тестового контролю, необхідно перевіряти також здатність до спілкування й вирішення нестандартних завдань. Також для контролю знань студентів досить двох підсумкових модульних занять замість чотирьох.

Учасники наради приділили також велику увагу питанням викладання таких розділів фізіології, як збудливі тканини, фізіологія серця та фізіологія поведінки. Треба зазначити, що раніше нові наукові відкриття потрапляли до підручників лише через 20 років після публікації в наукових виданнях, але зараз темп отримання знань значно підвищився й необхідно прискорити появу нової інформації у підручниках та програмах викладання.

Професор С.Н. Вадзюк продемонстрував обладнання, яке використовують не лише з науковою метою, але й для навчання студентів. Презентація, судячи з відгуків присутніх, їм дуже сподобалася.

У день наради в Тернополі падав дощ, але теплий, щирий прийом і гостинність господарів створили всім гарний настрій та сприяли продуктивній роботі. Тож, за словами учасників конференції, вони й не помітили дощу, в душі кожного було світло й сонячно.

**Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

во, починаючи від мембрани та клітини, відбувається пізнання всього організму, формуються базові знання для подальшого навчання у медичному виші. Тому так важливо правильно організувати процес навчання з урахуванням вимог Болонської системи. Кожного року відбуваються наради завідувачів кафедр фізіології медичних вишів України, які проводить опорна кафедра Національного медичного університету імені О.О.Богомольця (завідувач — професор В.Г. Шевчук). Цього разу ми обговорювали та затвердили нову типову програму з фізіології, це друге видання програми, засноване на досвіді викладання навчальної дисципліни за кредитно-модульною системою (ECTS).

Обговорення однакових проблем, які є у всіх викладачів і сту-

лися суттєві зміни методики викладання в університеті, які торкнулися і нашої кафедри. Це й методика єдиного дня, практично орієнтоване навчання, незалежне тестування знань студентів. І саме ці зміни дають мож-

проходить випробування в університеті».

Ще однією новацією є програма «СКІФ» — система комп'ютерної ідентифікації функцій, яку розробили під керівництвом професора В.М. Мороза. Це є

ТРЕНІНГ «ЛІКАР- ПАЦІЄНТ»

ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського відвідали викладачі PRIME (Партнерство у міжнародній медичній освіті, Великобританія): голова виконавчого комітету, старший викладач PRIME, лікар-кардіолог в університетській лікарні Брайтон і Сасекс, професор медицини, заступник декана факультету післядипломної освіти медичної школи Брайтонського університету, почесний консультант з кардіології у Королівській службі охорони здоров'я професор Річард Вінсент; старший клінічний викладач в медичній школі Саусхемптонського університету, регіональний директор східноєвропейської діяльності PRIME, лікар загальної практики доктор Рос Сімпсон; клінічний викладач PRIME, лікар внутрішньої медицини, який працює у відділенні кардіології та ендокринології, доктор Аарон Попплетон.

Метою візиту було проведення міжнародного тренінгу «Лікар-Пацієнт» серед студентів ТДМУ для вдосконалення навичок комунікації з пацієнтами, навчання основ цілісного підходу до хворого, розрізнення та корекції психічного стану пацієнта.

У приміщенні адміністративного корпусу ТДМУ з 15 години 30 хвилин до 19 години тривав тренінг «Лікар-Пацієнт», під час якого учасники мали змогу застосувати знання, здобуті на кафедрі медичної біоетики та деонтології, зокрема, з дисципліни «Етичні проблеми у медицині». Студенти брали участь у тренінгах: «Як навчитися ефективно спілкуватися з пацієнтом», «Цілісне сприйняття пацієнта. Що це таке?», «Як повідомити пацієнтові погані новини», «Лікар і Смерть», «Як розпізнати депресію у пацієнта», «Співчуття і медицина. Поєднання непоєднуваного?», «Перша медична допомога при екстремальних станах у кардіології». Для участі в тренінгу зареєструвалися 138 студентів (32 українсько- і 106 англомовних) 3 і 4 курсів різних факультетів ТДМУ.

Кожен тренінг був цікавим, наповненим ґрунтовною інформацією і супроводжувався рольовими іграми. Під час перерви на каву студенти могли у неформальних умовах поспілкуватися з викладачами. Після закінчення тренінгу кожен учасник отримав сертифікат.

У відеолекціях професора Річарда Вінсента для викладачів ТДМУ йшлося про методику викладання, яка базується на етичних цінностях.

Відбулася також зустріч викладачів PRIME з першим проректором ТДМУ, професором І. Р. Мислуою, деканом факультету іноземних студентів, професором М.М. Кордою та завідуючою кафедрою медичної біоетики та деонтології, доцентом Н. М. Волковою. Учасники зустрічі обговорили можливі шляхи співпраці з медичною школою Брайтона та Сассекса.

Гості з Великобританії відвідали Марійський духовний центр у Зарванці.

Провести гостей на залізничний вокзал прийшли чимало студентів, які подякували викладачам PRIME за цікаві та корисні тренінги. Віриться, що це лише перший крок у співпраці ТДМУ та PRIME.

**Олена БІДОВАНЕЦЬ,
асистент кафедри медичної біоетики і деонтології,
президент Федерації українських католицьких академічних і студентських товариств «Обнова»**

ВИМОГЛИВА ДО СЕБЕ Й ДО КОЛЕГ

23 червня відзначає ювілейний день народження асистент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини ТДМУ кандидат медичних наук Ніна Оксентіївна ЗАГУРСЬКА.

Вельмишановна Ніно Оксентіївно!

Народилася Ніна Оксентіївна в селі Городище Черняхівського району Житомирської області в сім'ї колгоспників. 1965-1973 рр. навчалася в Городищенській восьмирічній школі, яку закінчила з похвальною грамотою. Середню освіту із золотою медаллю завершила 1973-1975 рр. у Троковицькій школі.

Трудову біографію розпочала з вересня 1975 року санітаркою поліклінічного відділення Житомирського обласного онкологічного диспансеру. 1976 року вступила до Тернопільського державного медичного інституту. Протягом навчання була старостою групи. Після закінчення медичного інституту з 1982 до 1983 року проходила інтернатуру з терапії на базі Житомирської міської лікарні № 1.

1983-1986 рр. працювала дільничним педіатром, пізніше лікарем підліткового кабінету Скалатської номерної районної лікарні. З 1986 року Ніна Оксентіївна працює в Тернопільській міській лікарні № 2 на посаді секретаря комітету комсомолу і терапевтом за сумісництвом.

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 11 років практичної лікарської роботи, успішно пройшли майже 20-літній трудовий шлях асистента кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної меди-

цини, захистили кандидатську дисертацію.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-радіолога, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлін-

не виконання своїх службових і громадських обов'язків. Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Ніно Оксентіївно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

не виконання своїх службових і громадських обов'язків. Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

9 липня відзначає ювілейний день народження доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ТДМУ Наталія Іллівна ТКАЧУК.

Вельмишановна Наталіє Іллівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після 4-х років практичної лікарської роботи, успішно пройшли понад 33-літній трудовий шлях: спочатку асистента, старшого викладача, а останні 16 років – доцента, завуча кафедри мікробіології, вірусології та імунології.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Усім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність як куратора студентських груп, популярного лектора Товариства «Знання», члена профкому працівників, очільника методичного кабінету університету, а останніми роками – незмінного члена постійнодіючої університетської комісії з проведення тестових іспитів.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Іллівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

не виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна

НАН України вона успішно захистила кандидатську дисертацію на тему «Застосування методу непрямого електрохімічного окислення крові в лікуванні синдрому ендогенної інтоксикації у хворих на рак легень і товстої кишки» (науковий керівник – проф. В.І. Дрижак).

Ніна Оксентіївна співавтор монографії «Ендотоксикоз в клінічній онкології» (1999 рік) та автор 46 наукових робіт. З високою педагогічною майстерністю читає лекції, веде практичні заняття з предметів «радіологія» і «радіаційна медицина» для студентів 3-го та 5-го курсів медичного й стоматологічного факультетів. Неодноразово брала участь у роботі приймальної комісії університету та у державних випускних іспитах.

Кожного навчального року Ніна Оксентіївна є наставником студентських груп. Користується повагою серед молоді, колишні студенти з цих груп зустрічаються

з нею через багато років після закінчення університету, приходять як до близької людини.

Вона – рентгенолог вищої категорії, працелюбна, чуйна, сумлінна в роботі, висококваліфікований педагог, вимоглива до себе та колег, до довіреної справи ставиться старанно. Виховала доньку Олю, яка наслідувала від мами професію лікаря.

За сумлінну працю Ніна Оксентіївна неодноразово отримувала подяки від адміністрації університету.

Колектив кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини, працівники і студенти ТДМУ імені І.Я. Горбачевського щиро вітають Ніну Оксентіївну Загурську з ювілеєм, бажають доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, добробуту, людського тепла, родинного благополуччя, активного та щасливого довголіття.

проведення тестових іспитів.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Іллівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів

27 червня відзначає ювілейний день народження доцент кафедри педіатрії з дитячою хірургією №1 ТДМУ Інга Володимирівна КУБЕЙ.

Вельмишановна Інго Володимирівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а пізніше, після 3-х років практичної лікарської роботи, успішно пройшли понад 24-літній трудовий шлях від клінічного ординатора до доцента кафедри педіатрії з дитячою хірургією №1.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-педіатра, досвідченого педагога та

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

6 липня виповнюється 60 років асистентові кафедри хірургії факультету післядипломної освіти ТДМУ Іванові Григоровичу БОБ'ЯКУ.

Вельмишановний Іване Григоровичу!

Сердечно вітаємо Вас з 60-літтям!

Після закінчення Львівського медінституту і 24-х років практичної лікарської роботи, останні 13 років Ви успішно реалізовуєте свій великий клінічний досвід; спочатку на посаді асистента кафедри медицини невідкладних станів, а тепер – Рівненського філіалу кафедри хірургії факультету післядипломної освіти.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як науковця, висококваліфікованого клініциста-хірурга, досвід-

ченого педагога за багаторічну невтомну працю, високий про-

фесіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Інго Володимирівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Усім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність як куратора студентських груп, популярного лектора Товариства «Знання», члена профкому працівників, очільника методичного кабінету університету, а останніми роками – незмінного члена постійнодіючої університетської комісії з

у Вашій шляхетній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя і затишку, довгих років радісного й щасливого життя.

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ПРО АЛЬМА-МАТЕР, ТЕРНОПІЛЬ, РІДНИЙ КРАЙ...

Приємна новина: побачили світ одразу дві книжки молодих авторів — майбутніх медиків, які навчаються в ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського.

До збірки «Жасмин» увійшли вірші 19 студентів про Тернопіль, красу природи та власні романтичні почуття й переживання. Вони приваблюють щирістю і багатством почуттів. А студент 1 курсу медичного факультету Ігор Оренчук видав книжку «Історія роду — історія краю» — правдивий літопис рідного села Стоянів на Львівщині та власної родини, що зазнала багатьох поневірянь. Історія України складається з історії таких сіл і міст, конкретних родин.

Молоді люди є членами студентського гуртка «Терполяни», створеного в університеті у вересні цього року. На урочисту презентацію книг вони запроси-

ли поважних гостей — представників професорсько-викладацького складу ТДМУ, обласної влади, обласної організації Національної спілки письменників України, щоб, за словами ведучих, студента 1 курсу медичного факультету Романа Баліча та студентки 1 курсу стоматологічного факультету Анни Чикити, що філіжанкою запашної кави чи горнятком духмяного чаю поділитися «першими здобутками, ніби першими весняними квітами». Свято відбулося в затишному кафе, в атмосфері тепла та гармонії, і ще раз засвідчило, що в ТДМУ готують не лише відмінних фахівців, а й всебічно розвинених особистостей

— Лікар має бути людиною всесторонньо розвинутою, щоб лікувати не лише тіло, але й душу пацієнта, вміти втішити та розрадити, подарувати віру, приписати надію, мотивувати людину до самоцілення... Тому лікар і поет — це не професія, а покликання, талант, божа іскра, — мовили введучі.

З літературним дебютом студентів привітав декан медичного факультету, професор А.Г. Шульгай, який, зокрема, зазначив: «Дуже приємно, що наші студенти — майбутні лікарі — є

людьми творчими та талановитими. Здобуваючи знання з медицини, вони відвідують гуртки, де вивчають, зокрема, історію української культури, медицини, філософії, самі пишуть вірші й прозу. Обдаровані, всебічно розвинені, впевнені, вони стануть прекрасними фахівцями. Сьогодні вперше з часу створення факультету свою книгу презентує студент-першокурсник, і мені приємно за дорученням ректора університету, члена-кореспондента НАМН України, професора Л.Я. Ковальчука вручити автору почесну грамоту ТДМУ».

Аркадій Гаврилович побажав Ігорю Оренчуку в майбутньому стати висококваліфікованим фахівцем та авторитетним науковцем.

У вітальному слові заступник голови обласної ради О.В. Боберський наголосив, що поява нової книжки — подія важлива, бо це свідчення того, що наша культура, наш край розвивається. Приємно, що обидві книжкові новинки вийшли з-під пера студентів — майбутніх медиків. Це засвідчує, що молоді люди, які обрали медичний фах, є багатогранними й талановитими особистостями.

— Щиро вітаю авторів поетичної збірки «Жасмин» і молодого дослідника-краєзнавця, автора книги «Історія роду — історія краю». Це справді унікальна праця. Було б добре, якби студенти інших ВНЗ в області написали історію рідних сіл і міст, зробивши свій внесок в історію та популяризацію нашого краю, — зазначив заступник голови обласної ради. Він нагородив почесними грамотами обласної ради за вагому науково-краєзнавчу та літературну діяльність, плідну роботу з творчою молоддю керівника гуртка «Терполяни», викладача історії української культури Л.В. Кравчука, заступника керівника гуртка, викладача кафедри історії та суспільних дисциплін Т.Б. Кадобного, а також студента 1 курсу медичного факультету Ігоря Оренчука та старосту гуртка, студентку 1 курсу стоматологічного факультету Анну Чикиту.

З вдалим літературним дебютом студентів привітала завідувач кафедри філософії та суспільних

дисциплін, професор І.М. Мельничук:

— Ви виявили творчі здібності й талант мистецького дотику до поетичного слова, і в результаті народилася ця поетична збірка. Майбутні лікарі, професійне покликання яких — допомагати людям, знайшли і час, і бажання, і натхнення, щоб у поетичній формі висловити свої почуття до альма-матер, рідного Тернополя. Вітаю студента, який вчиться вільно оперувати словом. Справжній лікар повинен вміти знаходити потрібні слова в спілкуванні з пацієнтом, адже слово теж лікує.

Наснаги в навчання й творчих злетів побажали на презентації книг їх авторам заступник проректора з виховної роботи О. М. Олещук та керівник гуртка «Терполяни», кандидат історичних наук Л.В. Кравчук.

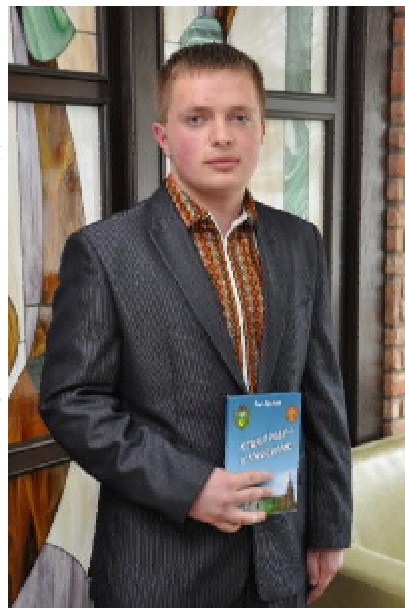
Розповідаючи про історію появи на світ своєї книжки «Історія роду — історія краю», що вийшла в тернопільському видавництві «Вектор», Ігор Оренчук сердечно подякував усім, хто цьому посприяв.

— Зокрема, я щиро вдячний викладачу кафедри філософії та суспільних наук Л. В. Кравчуку та професорові, завідувачу кафедри філософії та суспільних дисциплін ТДМУ І.М. Мельничуку, а також своїм батькам, родині, — сказав юнак. — «Історія роду-історія краю» — це автобіографічна краєзнавча розвідка, в якій, як на різнобарвному українському рушнику, долі моїх дідів і прадідів переплелися з історією рідного села Стоянова. Це літопис моєї родини, в якому відбито й істо-

рію краю, перебіг подій від часів першої згадки про Стоянів (XV-XVI століття) й до наших днів.

У короткому інтерв'ю газеті «Медична академія» Ігор Оренчук розповів, що в основу книги лягли записані ним спогади рідних та односельчан — безпосередніх учасників і свідків подій минулого. Вміщені старі фотографії — із сімейного архіву.

Юнак хоче стати лікарем, щоб

допомагати людям. Можливо, на його вибір вплинув приклад бабусі, яка все життя пропрацювала акушером-гінекологом в рідному селі. Майже всі дітей, які народилися в Стоянові у 60-80-ті роки, пройшли через її руки. Працювати над майбутньою книгою почав ще школярем.

— «Історія роду» — так називалася невелика робота, яку я, восьмикласник, подав на конкурс, оголошений Львівською облрадою та інститутом післядипломної освіти. Потім її доповнив і взявся писати далі — про історію села. На той час я вже став студентом ТДМУ. Родина мене підтримувала й усіляко допомогала в моїх дослідженнях. Джерельною базою була також книжка брата мого прадіда Степана — Володимира Оренчука «Таким я був: автобіографічна сповідь», видана 1982 року в Каліфорнії (США). Володимир Оренчук, до речі, є співавтором «Великої енциклопедії Надбужанщини». Колишній в'язень

Освенцима, куди потрапив за зв'язок з УПА, він після війни виїхав до США, де прожив до кінця своїх днів. Це була людина великого духу й таланту.

Гуртківців, чії вірші увійшли до збірки «Жасмин», відзначили грамотами обласної організації Національної спілки письменників України.

— Членами гуртка «Терполяни» є майже тридцять студентів різних факультетів ТДМУ, — розповів його керівник, кандидат історичних наук Леонід Кравчук. — Наша мета — розвивати культуру і духовність, бо ці два критерії є визначальними. Чим більш освічена й духовна молода людина, тим щедріше вона творить добро, а, отже, робить світ кращим. Творчість гуртківців ґрунтується на національних культурних цінностях. «Жасмин» — це їх літературний дебют. Позитивний старт заохочує до подальшої роботи, тож попереду — нові проекти.

Староста гуртка Анна Чикита переконана, що лікувати можна не лише тіло, а й душу поезією. Один зі своїх віршів вона назвала «Я йду по вулицях твоїх, Тернопіль...». І в ньому, зокрема, є такі рядки:

*Дивлюсь на озеро, неначе у люстерко.
Що загубила якась пишна пані...*

*На парки твої, на Співоче поле,
Тернопіль гарний в будь-якому вбранні.*

Студентки Баясуф Сагін, Катажина Ковальчик, Наталія Зайончковська у своїх віршах висловили своє захоплення Тернополем рідною мовою.

Баясуф приїхала на навчання з Кенії.

— Я народилася в Момбасі. Це велике портове місто, — розповіла дівчина. — А Тернопіль — місто студентське і з усіх ВНЗ найкращий — наш університет. Свій вірш я присвятила ТДМУ.

Першокурсниця Наталія Зайончковська теж майбутній стоматолог.

— Я приїхала з польського міста Сталева Воля. Народилася в сім'ї лікарів. Мама педіатр, тато — гінеколог, а мені припала до душі стоматологія. Обрати для навчання ТДМУ порадила подружка. Вона вступила до університету на рік раніше і зараз вже є студенткою 2 курсу.

У нашому університеті навчалася також добрі знайомі Катажини Ковальчик, яка родом з Кракова. І всі відгукувалися про альма-матер якнайкраще. У тому, що тут дають гарні знання, тепер переконана і Катажина. Нині вона студентка першого курсу. За рік, що минув, Тернопіль став близьким її серцю, тож вірш, що увійшов до збірки «Жасмин» дівчина так і назвала: «Тернопіль».

Загалом уміщені тут вірші — різноманітні та самобутні, але об'єднуючим чинником, як сказано в передмові, є прагнення авторів до краси та досконалості. На презентації студентам бажали успіху й натхнення в навчання та в творчості, нових вагомих здобутків.

**Оксана БУСЬКА,
Павло БАЛЮХ (фото)**

КОРУПЦІЙНИМ ДІЯННЯМ – ПРОТИДІЯ ЗАКОНУ, ОСОБИСТА ЖИТТЄВА ТА ПРОФЕСІЙНА ПОЗИЦІЯ КОЖНОГО

Нині корупція становить найсерйознішу загрозу для українського суспільства, держави і кожного з нас. Безсоромність і розбещеність багатьох представників державного та комунального апаратів спотворюють реформи в країні й унеможливають належну діяльність влади взагалі, бо зникає довіра людей до владних інститутів. Знищується конкуренція, як пружина розвитку бізнесу, гальмується інноваційний економічний поступ, особливо в сфері виробництва товарів і послуг, можливість забезпечення об'єктивної оцінки знань абітурієнтів і студентів, професіоналізму, чесності та порядності при наданні медичної допомоги пацієнтам тощо. Корупція щодня й щогодини витискує нас на периферію світового прогресу та просто викрадає наше майбутнє.

За останні роки у державі вжито дієвих заходів щодо запобігання корупції. Верховна Рада України прийняла й набрав чинності Закон «Про заходи запобігання та протидії корупції» (07.04. 2011 р.).

Встановлені обмеження щодо використання службового становища, сумісництва та поєднання з іншими видами діяльності, щодо роботи близьких осіб, стосовно одержання дарунків (пожертв). Встановлені вимоги проведення спеціальних перевірок щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. Чітко регулюється питання фінансового контролю за доходами. Прийняті та чинні Кодекси поведінки. Є чітке регулювання поняття конфлікту інтересів.

Стаття 6 передбачає заборону певній категорії держслужбовців неправомірно сприяти фізичним або юридичним особам у здійсненні ними господарської діяльності, одержанні субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів, пільг, укладання контрактів (у тому числі на закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти).

Заборонено неправомірно сприяти призначенню на посаду особи,

неправомірно втручатися в діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування або посадових осіб, неправомірно надавати перевагу фізичним або юридичним особам у зв'язку з підготовкою проектів, виданням нормативно-правових актів і прийняттям рішень, затвердженням (погодженням) висновків.

Задля приведення національного законодавства у відповідність зі стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією 18.04.2013 року прийнято відповідний закон, який вніс деякі зміни до чинного антикорупційного законодавства. Зокрема, у новій редакції викладено статтю 354 Кримінального кодексу України. У статті передбачено, що пропозиція чи обіцянка працівнику державного підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою, надати йому або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення працівником будь-яких дій з використанням становища, яке він займає, в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду або в інтересах третьої особи, тобто підкуп працівника державного підприємства, установи чи організації, караються штрафом від 100 до 250 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до 100 годин.

Якщо такі дії вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, то настає відповідальність у вигляді штрафу від 250 до 500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк від 100 до 200 годин, або виправних робіт на строк до 2-х років.

Звертаємо увагу, що кримінальна відповідальність настає лише за пропозицію.

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання працівником державного підприємства, установи чи організації, який не є службовою особою, неправомірної вигоди для себе чи третьої особи за вчинення чи невчинення будь-яких дій з

використанням становища, яке він займає на підприємстві, установі чи організації, в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, або в інтересах третьої особи, карається штрафом від 250 до 500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від 100 до 200 годин.

Якщо такі дії вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, чи поєднані з вимаганням неправомірної вигоди, то такі особи караються штрафом від 500 до 750 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від 150 до 240 годин, або виправними роботами на строк від 1-го до 2-х років, або обмеженням волі на строк до 3-х років, або позбавленням волі на той самий строк.

Неправомірна вигода – це грошові кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги, що перевищують 0,5 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або нематеріальні активи, які пропонують обіцяють, надають чи одержують без законних на те підстав.

Особа, яка пропонувала, обіцяла або надала неправомірну вигоду, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо стосовно неї були вчинені дії щодо вимагання неправомірної вигоди та після пропозиції, обіцянки чи надання неправомірної вигоди вона до повідомлення про підозру у вчиненні злочину добровільно заявила про те, що сталося, орган, службова особа, якого наділена законом правом повідомляти про підозру. Закон також передбачає сувору відповідальність службових осіб, зокрема, стаття 368 КК України.

Прийняття **службовою особою** пропозиції чи обіцянки надати їй або третій особі неправомірну вигоду за вчинення або невчинення такою службовою особою в інтересах того, хто пропонує або обіцяє неправомірну вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища, карається штрафом від 750

до 1000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до 2-х років.

Якщо службова особа одержала неправомірну вигоду для себе чи третьої особи за вчинення чи невчинення в інтересах того, хто надає неправомірну вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища, то настає відповідальність у вигляді штрафу від 1000 до 1500 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або арешту на строк від 3-х до 6-ти місяців, або позбавлення волі на строк від 2-х до 4-х років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років.

Якщо предметом вказаних вище дій була неправомірна вигода у значному розмірі, то такі дії караються штрафом від 1500 до 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від 3-х до 6-ти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років.

Ті діяння, предметом яких була неправомірна вигода у великих розмірах або вчинені службовою особою, яка займає відповідальне становище, або за попередньою змовою групою осіб, або повторно, або поєднані з вимаганням неправомірної вигоди, караються позбавленням волі на строк від 5-ти до 10-ти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років та з конфіскацією майна.

Вказане діяння, предметом якого була неправомірна вигода в особливо великому розмірі, або вчинене службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище, карається позбавленням волі на строк від 8-ми до 12-ти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3-х років та з конфіскацією майна.

Неправомірна вигода у значному розмірі вважається вигода, що в 100 і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян, **у великому розмірі** – така, що у 200 і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян, **в особливо великому розмірі** – така, що у 500 і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян.

Несуть кримінальну відповідальність також аудитори, нотаріуси, оцінювачі, інші особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але здійснюють професійну діяльність з наданням публічних послуг, у тому числі експерта, арбітражного керуючого, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій).

Закон передбачає також відповідальність за провокацію підкупу, тобто за свідоме створення службовою особою обставин і умов, що зумовлюють пропонування, обіцянку чи надання неправомірної вигоди або прийняття пропозиції, обіцянки чи одержання такої вигоди, щоб потім викрити того, хто пропонував, обіцяв, надав неправомірну вигоду або прийняв пропозицію, обіцянку чи одержав таку вигоду (ст. 370 КК України).

Як бачимо, законодавець суттєво розширив коло осіб, які можуть нести сувору кримінальну відповідальність за корупційні діяння. Хочемо звернути увагу кожного, кого це стосується, уважно прочитати опублікований матеріал і вивчити чинні норми антикорупційного законодавства. Адже незнання закону нікого від відповідальності не звільняє! Тому кожен повинен усвідомити єдине – шлях підкупу, отримання незаконних винагород, пропозицій, переваг і т.п. – це шлях в нікуди. Так чи інакше доведеться відповідати, а наслідок відомий – зламана професійна кар'єра, життя, зневага людей, горе та сльози близьких і рідних.

ПРАВОВУ РОБОТУ В УНІВЕРСИТЕТІ – НА ВИЩІЙ РІВЕНЬ

Як відомо, згідно із запланованими заходами, представники головного управління юстиції в області проводили вивчення та перевірку стану правової освіти в нашому університеті. Зокрема, перевіряли питання щодо виконання вимог нормативно-правових актів, які регулюють порядок організації роботи з правової освіти, стан виконання комплексної цільової програ-

ми боротьби з корупцією, відповідних рішень колегій МОЗ України та наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження плану заходів МОЗ України, спрямованих на запобігання корупційним і злочинним проявам».

Значну увагу приділяє цим питанням особисто ректор університету, член-кореспондент НАМН України, професор Леонід Якимович Коваль-

чук. Після відкритої лекції з питань медичного права міністра охорони здоров'я Р.В. Богатирьової для медиків, студентів, професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів України, в якій наголошувалося на необхідності створення у вищих медичних навчальних закладах кафедр медичного права, за ініціативою ректора університету Л.Я. Ковальчука з 15

червня цього року заснували кафедру медичного права. Завершується робота з вирішення організаційних питань функціонування кафедри.

Проаналізувавши відомості про професорсько-викладацький склад, навчально-методичне забезпечення, інформацію про кількісний та якісний склад викладачів, оглянувши матеріально-технічну базу та ознайомившись з інформацією про

позааудиторську та правовиховну роботу, перевіряючи дійшли висновку, що стан правової освіти у ТДМУ імені І.Я. Горбачевського – на належному рівні.

Рекомендовано досвід з організації правової освіти та правовиховної роботи, зокрема, щодо створення кафедри медичного права, організації роботи бібліотек, органів студентського самоврядування в університеті розповсюдити серед вищих навчальних закладів як позитивний.

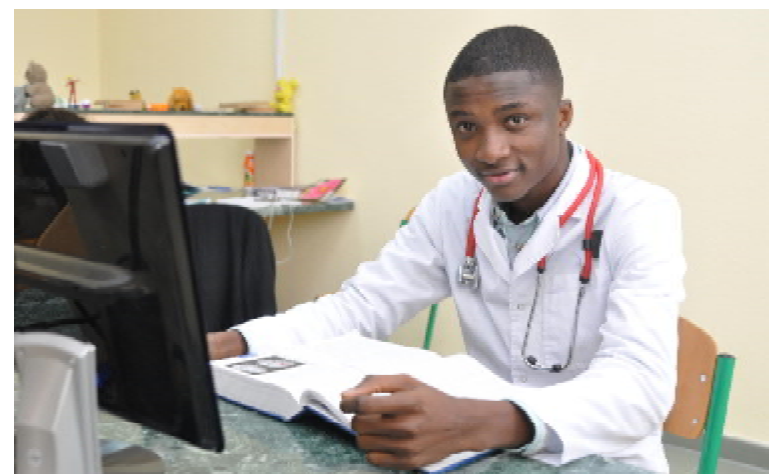
Матеріали підготував юридичний відділ ТДМУ

ОБ'ЄКТИВ

Юрій ІЛЬЧУК та Ольга СВИРИДОН, студенти стоматологічного факультету (ліворуч);
Омідокін Абідемі, студент медичного факультету (праворуч)

Фото Павла БАЛЮХА

МУДРІСТЬ

10 ЗАПОВІДЕЙ МАТЕРІ ТЕРЕЗИ

Мати Тереза ніколи не прагнула бути популярною. Вона просто робила людям добро. Коли її не стало – планета осиротіла. Але вона залишила нам свої заповіді:

- Люди бувають нерозумними, непослідовними, егоїстичними – все одно вибачай їх.
- Якщо Ви зробили добро, а люди звинуватили Вас у таємній особистій корисливості – все одно творить добро.
- Якщо Ви досягли успіху, у Вас з'явиться багато сумнівних друзів й справжніх ворогів – і все ж досягайте успіху.
- Якщо Ви щирі та відверті, люди можуть Вас обманювати – все одно залишайтеся щирими та відвертими.

- Те, що Ви будували роками, може бути зруйнованим умиць – все ж продовжуйте будувати.
- Якщо щастя прийшло у Ваш дім, Вам будуть заздрити – все одно залишайтеся щасливими.
- Допомогу, яку надали Ви сьогодні, завтра буде позабута – все ж допомагайте людям.
- Поділяй з людьми найкраще що маєш, але їм все одно буде недостатньо – і надалі продовжуй такі ділитися з ними найкращим. Урешті-решт, Ви збагнете, що все це було між Богом та Вами і ніколи не було між Вами та ними.
- Не суттєво, хто та що говорить про Вас, все приймайте з посмішкою та надалі робіть свою справу.
- Моліться разом і досягнете єдності.

МАТИ ТЕРЕЗА: «ЖИТТЯ ЦЕ...»

- Життя – можливість, використайте її.
Життя – краса, милуйтеся нею.
Життя – блаженство, вкусьте його.
Життя – мрія, здійсніть її.
Життя – виклик, прийміть його.
Життя – борг, виконайте його.
Життя – гра, грайте в неї.
Життя – багатство, дорожте ним.
Життя – любов, насолоджуйтеся нею.
Життя – таємниця, пізнайте її.

- Життя – шанс, скористайтеся ним.
Життя – горе, пересильте його.
Життя – боротьба, витримайте її.
Життя – пригода, відважтеся на неї.
Життя – трагедія, переборіть її.
Життя – щастя, сотворіть його.
Життя – надто прекрасне, не губіть його.
Життя – це життя, борітеся за нього.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

Випускники ТДМУ 1971 року випуску глибоко сумують з приводу смерті нашого однокурсника, доцента кафедри анатомії людини ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського **ГОЛОДА БОГДАНА ВОЛОДИМИРОВИЧА** та висловлюють щире співчуття рідним і близьким.

Цікаво

ЗДОРОВЕ СЕРЦЕ ЗАХИЩАЄ МОЗОК ВІД ВІКОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Відомо, що серцеве здоров'я – це здоровий організм. Крім того, будучи володарем міцного серцево-судинного здоров'я, можна розраховувати на значну тривалість життя.

Тепер же дослідники виявили ще одну перевагу серцевого здоров'я. З'ясувалося, що за такої умови значно знижується ризик розвитку хвороби Альцгеймера та підвищується ефективність лікування. Дослідники виявили, що люди з швидким і нерегулярним серцебиттям більш схильні до розвитку проблем з пам'яттю й мисленням.

Вчені з'ясували, що літні люди зі спільним серцевим станом фібриляції передсердь частіше страждають від проблем з пам'яттю. Доктор медичних наук Еван Такер з університету штату Алабама в США стверджує, що проведене дослідження засвідчило, що проблеми з пам'яттю можуть бути наслідком перед у людей з миготливою аритмією.

Саме завдяки цьому науковець дійшов висновку: здоров'я серця є важливим чинником, пов'язаним зі здоров'ям мозку, що, як відомо, є запорукою повноцінного життя.

ПОСВЯТА

МОИМ СТУДЕНТАМ

Присвячую випускникам 1993 року.

Ви не тільки частицу науки –
Увезли Ви і наши сердца,
Увезли Ви і боль в день разлуки.

Я хочу напоследок сказать,
Чтобы помнили
Вы наставленья,
Чтоб незнанье и тьму
побеждать
Надо знанье, чуткость,
уменья.

Я хочу Вам друзья пожелать
Чтобы счастье Вам
спутником было.
Чтоб умели в труде
побеждать,
Чтоб судьба Вас от горя
хранила.

Я желаю Вам первыми
стать,
О себе напишите когда-то,
Буду с радостью
Вам отвечать,
До свиданья, родные
ребята!

Олена БОЙКО,
доцент кафедри
факультетської терапії

Давно уж поставлен
последний зачет,
Все экзамены сданы Вами.
Не студенты, уже
доктора
И идете по жизни Вы сами.

Если вздрогнете Вы перед
бедой,
Позабывши в волненья
науку,
Знайते, я вместе с Вами
мечтой –
Протяну я Вам помощи руку.

Пусть поможет забота моя
Перейти через бури,
преграды,
Пусть диплом согревает
сердца
И за труд пусть он будет
наградой.

Увезли Вы с собой навсегда

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

1. кохана О. Довбуша						2. ріка на Тернопілі					
	3. алі- гаторова груша	4. найвища точка Америки	5. міра ваги в Лат. Америки	6. лісто- лет	7. лод- нання муз. звуків	8. Сташев- ський	9. нема його без добра	10. хліб			
			11. ша- ман			12. риба	13. рекла- мний газ				
	14. півд- корей гривня			15. грам блис- кавка з дощем	16. нетрица			17. гірсь- кий бік			
	18. ість залізо					19. сло- в'янська богиня		20. шлюп- ка			
	21. смерч	22. ... моль									
	23. ко- лиш. футболіст «Динамо»							24. музи нержо- мана	25. ... дереву, квартет		
			26. самогон Ямайки					27. префікс заперечення	28. родич гарбуза	29. Роговце- ва	
30. «бонус» для домни	31. всеви- даще	32. її ййця не вчать	33. сцим- ник								
		34. опера Ж.Бізе	35. ... банк					36. штат у США	37. півті- ник		
		38. душа в Єгипті				39. одиниця електро- провідності	40. гли- бини землі	41. поселення	42. сузір'я	43. ручна зброя	
		44. гордість сома				45. міра підлого- вості	46. кірпе- вості				
		50. пам'ятник тріумфу									
									51. урочистий вірш	47. принцеса Дана	48. акціонер- не това- риство
52. нота	53. нечия в шахах			54. символ Австралії	55. для підлоги, для нігтів				56. купують, буває, у мишку		

Відповіді на сканворд, вміщений у № 11 (340)

- Бізе. 2. Ятка. 3. Кекс. 4. Еней. 5. Сена. 6. Івасі. 7. Езоп. 8. Яз. 9. Узда. 10. УПА. 11. Купе. 12. Амвон. 13. Етна. 14. Алоє. 15. Ерг. 16. Аул. 17. Твен. 18. Пліт. 19. Празем. 20. Айва. 21. Ажур. 22. Торс. 23. Гуд. 24. Дятел. 25. Шати. 26. Ладі. 27. Рант. 28. Ош. 29. Дяк. 30. Бона. 31. Ян. 32. Ом. 33. Чека. 34. Пудра. 35. Осот. 36. Ряст. 37. Гама. 38. Сага. 39. Меч. 40. Іква. 41. Ле. 42. Бокс. 43. Суд. 44. Ква. 45. Нає. 46. Аїд. 47. Іф. 48. Фок. 49. Анді. 50. Ял. 51. Кома. 52. Каса. 53. Аятола. 54. Явка. 55. Маг. 56. Юда. 57. Умова. 58. Го.